

Nghĩ Về Cho Và Nhịn Trong Mùa Giáng Sinh

Tác Giả: Nguyễn Thế Hùng Chánh
Thứ Hai, 20 Tháng 12 Năm 2010 13:55

Mọi gì bị thí vì cứu người.

Trong đời sống hàng ngày, cho đi nhận là một chuyện rất bình thường trong mọi sự trao đi nhận nhau. Tôi trả tiền, tôi nhận món hàng.

Vậy, cho đi nhận là một quy luật tự nhiên hay còn là một nguyên tắc đạo đức? Đó là một hành động tự nguyện, bắt buộc, xuất phát từ lòng thương người?

Một nguyên tắc tốt đẹp: cho đi nhận

Nghĩ Về Cho Và Nhận Trong Mùa Giáng Sinh

Tác Giả: Nguyễn Thế Ngọc Chánh
Thứ Hai, 20 Tháng 12 Năm 2010 13:55

“Anh hãy cho tôi những gì tôi cần và anh sẽ nhận được những gì anh cần”. Đó là nguyên tắc cho và nhận (Give and take hay Donnant - donnant) của xã hội tư bản.

Cho cũng có nghĩa là bán cho. Vô tình ăn mình những gì: cho tôi ly cà phê sữa đá. Tôi đưa anh 3\$, tôi nhận ly cà phê. Tôi trao cháo múc.

Nghĩ rộng ra, nguyên tắc trên cũng có thể đem áp dụng vào cá nhân mỗi người. Chúng ta cần phải ăn, cần phải uống và cần phải tiếp xúc cho cần thiết để khỏe mạnh. Người mẹ cho con bú để nó sống và lớn khôn nên người. Đó là món quà tình mẫu tử cho và nhận. Hạnh phúc của con chính là hạnh phúc của người mẹ (cycle du don). Trong mối tương quan giữa con người với nhau, tiền bạc là biểu tượng để mỗi người có thể trao đổi hàng hoá và dịch vụ lẫn nhau.

Cho, Đãi Chác và Trả

Cho và nhận là nguyên tắc của mọi xã hội.

Trong xã hội ngày nay, mọi người sống với người khác thì cần phải có sự đãi chác qua lại. Đôi khi cho cũng có thể là một hành động bất vụ lợi xuất phát từ lòng bác ái, nhưng người trả đúng nghĩa ra là cho mà không đòi hỏi phải có sự đền đáp hay trả lại.

Cho và nhận, một nguyên tắc trong mọi giao tiếp xã hội. Theo phong tục Việt Nam thì bánh ích có đi thì bánh quy phải có lại mỗi người lòng nhau. Đó là phép xã hội học sống trong xã hội để mọi người đều được vui vẻ với nhau.

Cho tiền cho bạc, cho của cải vật chất, cho công sức và sự ân cần, săn sóc cũng có thể với những ý nghĩa, tình cảm, để tìm ân huệ, hoặc chờ đợi sau này. Có khi cho ít mà nhận được nhiều. Người đi thì người nói đó là thế con tép để bắt con tôm.

Cũng có người cho hay bắt thì có chủ đích, để mong cầu được những báo, cho cha mẹ và cho bản thân mình lúc chết được vắng sanh về cõi Tây Phương Cực Lạc.

Nghĩ Về Cho Và Nhận Trong Mùa Giáng Sinh

Tác Giả: Nguyễn Thế Ngọc Chánh
Thứ Hai, 20 Tháng 12 Năm 2010 13:55

Cho mà không có sự đáp lại có thể khiến người ta cảm thấy chẳng?
Con người rất phức tạp. Cho một món quà không mấy đáng giá đôi khi có thể khiến người ta cảm thấy khinh khi.

Có người làm ăn lười biếng, chêm chũa nhều quá nên cần biết thói quen như vậy để tránh tâm
động thái cũng để chúng ta là mình là người hào phóng. Có người biết thói quen để để giữ gìn thu
củi năm.

Có người cho để lấy tiếng.

Có người cho vì bị ép buộc, vì sợ người ta trừu o làm khó dễ, vì sợ người ta trách mình keo kiệt.

Tuy nhiên cũng có người cho vì lòng vị tha bác ái và tình yêu người nghèo khó, không kh
không mong đợi sự đáp lại như người cho cho là họ nhận được niềm vui tinh thần rất nhiều.

Theo nhà nhân chủng học Marcel Mauss, chúng ta biết được phần lớn là để lấy tiếng khi chúng ta
nhận được một món quà hay một sự giúp đỡ từ một người nào đó.

Nghiên cứu về phong tục tập quán của các bộ lạc thì sự bán khai ở quần đảo Nam Dương và
Tân Tây Lan, qua cuốn văn Essai sur le don (1923) Gs Marcel Mass cho biết tập tục Potlatch
(tập tục hiến tặng quà biếu) được xem là vô cùng quan trọng trong sinh hoạt hàng ngày hay
trong những dịp lễ hội giữa các bộ lạc với nhau.

Mỗi khi một cá nhân hay một bộ lạc nhận được quà biếu thì họ biết được phần lớn là để lấy tiếng một
món quà khác có giá trị bằng những hay cao hơn món quà mà họ đã nhận được.

Món quà trao đổi có thể được biếu hiến dưới hình thức khác nhau như: dùng của nhà bếp,
bàn ghế, thức ăn nhậu, nhẩy múa, thậm chí có thể là phở và trứng v.v...

Nghĩ Về Cho Và Nhận Trong Mùa Giáng Sinh

Tác Giả: Nguyễn Thế Công Chánh
Thứ Hai, 20 Tháng 12 Năm 2010 13:55

Potlatch biếu tặng công xã hài hòa trong xã hội, cũng như quyên quy và sự cảm nhận công xã hội.

Ngay cả cho quyên tặng giá trị món quà mà họ đem biếu.

Phải chăng potlatch cũng là một nguyên tắc và là một nền tảng trong xã hội ngày nay công xã chúng ta?

Ngay cả ta chào mình, vì phép lịch sự bắt buộc mình phải chào họ.

Theo cách suy nghĩ công xã như người thì công xã biếu là công xã lo, công xã cho là công xã nhận. Đó là potlatch. Hôm nay người ta đi đám cưới con mình, sang năm thì mình có bạn bè bạn bè đi đám cưới công xã con họ để trả lễ họ.

Các tôn giáo nghĩ gì?

*Theo Thiên Chúa Giáo

Đức Chúa Trời là đấng toàn năng, tỏ ra mình sự vượt trên Trời và đấng thi. Chúa cho chúng ta sự sống đời đời.

Tổ tiên đức xây dựng lòng thương yêu bắt buộc họ không màng đến sự báo đáp hay nhận lễ bắt buộc điếu u gì cả. Cho xuất phát từ lòng thương yêu không gì cả.

Kinh Thánh có nói “Cho sự mang đến cho ta như sự hạnh phúc nhận nhận.”

Act.20.35 Luc 14.12-14. « Il y a plus de bonheur à donner qu'à recevoir »

Công Giáo khuyến khích đức phải có trách nhiệm giúp đỡ người nghèo khổ, kém may mắn.

«Giáo hội đã như sự nhận lấy của con cái mình rằng: giúp đỡ người nghèo và người kém may mắn là một trách nhiệm đức bắt buộc người công giáo bởi vì họ là chi thể của Thân Thể Chúa Kitô. “Vì chính trong Thân Thể này chúng ta biết tình yêu của Thiên Chúa,” như tông đồ Gioan cho chúng ta biết: “đó là Đức Ki-tô đã thí mạng vì chúng ta.

Như vậy, công xã chúng ta nhận, chúng ta cũng phải thí mạng vì anh em. Nếu ai có công xã thi gian và thi anh em mình làm công xã như túng thi, mà công xã lòng thương yêu, thì làm sao tình yêu Thiên Chúa biết trong người họ đức” (I Jn 3: 16-17) (cf. Mater et Magistra, # 159) ». (Br. Huynhquang. Công Giáo Việt Nam)

Nghi V Cho Và Nh n Trong Mùa Giáng Sinh

Tác Giả: Nguy n Th ng Chánh
Thứ Hai, 20 Tháng 12 Năm 2010 13:55

Nghiên cứu tâm lý xã hội học gần đây cũng chứng minh lời nói trên của Kinh thánh là cho mang đến nhu cầu hạnh phúc hơn nữa.

Người cho tiền của hay giúp đỡ người khác thường cảm thấy mình được sung sướng và hạnh phúc hơn những người nhận tiền hay nhận được sự giúp đỡ.

Tuy vậy cũng có người còn nghi ngờ điều này.

Theo họ, sự khác biệt giữa người hào tâm và người không có lòng hào tâm được xuất phát từ lòng tin và thái độ của họ. Có bốn điều rõ ràng đã ảnh hưởng và nung đúc đến lòng hào tâm của con người: đức tin vào tôn giáo, lòng bi quan không tin chính phủ và sự nghiệp kinh tế, gia đình vững mạnh, và vào đầu óc kinh doanh làm ăn của họ.

“The difference between givers and nongivers is found in their beliefs and behaviors. Four distinct forces emerge from the evidence that appear primarily responsible for making people charitable. These forces are religion, skepticism about the government in economic life, strong families, and personal entrepreneurship.”(Arthur C.Brooks, Professor of public administration at Syracuse University’s Maxwell School of Citizenship and Public Affairs.)

*Theo Phật Giáo

Cho hay bố thí là một hạnh phúc trong Phật giáo.

Bố thí là hạnh phúc đầu tiên trong sáu hạnh phúc của Bồ Tát.

Sau đây tác giả xin tóm lược các điểm chánh trong bài Bồ thí có mấy loại (Kinh Địa n Phật Pháp) và Bồ Thí Ba La Mật (Thích Trí Siêu).

Bồ thí có 3 loại:

- 1) Tài thí: tặng bố thí tiền
- 2) Pháp thí: bố thí pháp
- 3) Vô úy thí: tặng bố thí sự không sợ hãi.

Ba loại bố thí này nêu được các giới chung là vô t thí.

Nghĩ Về Cho Và Nhận Trong Mùa Giáng Sinh

Tác Giả: Nguyễn Thế Công Chánh
Thứ Hai, 20 Tháng 12 Năm 2010 13:55

*“Khi nói đến bố thí, thì chúng ta phải nhận ra ba yếu tố tạo ra nó: người cho (nặng thí), món đồ (vật thí) và người nhận (số thí). Ba yếu tố này rất quan trọng. Nếu thiếu một trong ba yếu tố kể trên thì số không có số bố thí.

Có người cầm trong tay một món đồ muốn cho mà không có ai nhận thì không có số bố thí. Có món đồ mà không có người cho và người nhận thì cũng không có số bố thí. Có người sẵn sàng nhận đồ mà không có ai cho thì cũng không có số bố thí.

*Một số bố thí được xem là trong sạch và đem lại phúc báo vô lượng vô biên cần phải có ba yếu tố sau đây

- Người bố thí phải có tâm trong sạch.
- Vật được thí phải chân chính.
- Người nhận phải được kính trọng tột đa”.

Kết luận

Cho để làm gì? Câu hỏi này là một vấn đề rất phức tạp và khó giải nghĩa cho thật đáng suy nghĩ. Tùy theo nguời, tùy theo hoàn cảnh, tùy theo số hiểu biết và đức tính tôn giáo mà có thể có thể hiểu theo nhiều cách khác nhau.

Người viết xin mượn lời của thầy Thích Trí Siêu để nói lên sự phức tạp của ngôn ngữ Việt Nam: *“Tội nghiệp Việt cha ta rất rậm rạp, không phải dễ dàng đâu! Nếu không chú ý đến thì nó một chút là ta có thể gây phiền phức cho chính mình và cả người khác nữa.* Như ta đã thấy Bồ thí gì mà có nhiều nghĩa: cho, tặng, biếu, cúng dường, bố thí... ta tạm gọi tắt cả những cái đó là Bồ thí”.

Thích Trí Siêu

-
Tham khảo:

-Thích Trí Siêu- Bồ Thí Ba La Mật

http://www.thuvienhoasen.org/D_1-2_2-75_4-4410_5-50_6-1_17-87_14-1_15-1/

-Kinh Địa Tạng Phật Pháp. Bồ thí có mấy loại

<http://phatphap.wordpress.com/2007/10/22/b%E1%BB%91-thi-co-m%E1%BA%A5y-lo%E1%BA%A1i/>

-Marcel Mauss (1923-1924). Essai sur le don. Forme et raison de l'échange dans les sociétés archaïques

http://www.congoforum.be/upldocs/essai_sur_le_don.pdf

-James Randerson. The path to happiness: it is better to give than receive

Nghĩ Về Cho Và Nhận Trong Mùa Giáng Sinh

Tác Giả: Nguyễn Thế Hùng Chánh

Thứ Hai, 20 Tháng 12 Năm 2010 13:55

<http://www.guardian.co.uk/science/2008/mar/21/medicalresearch.usa>

-Thomas Fitzpatrick. It is better to give than to receive-No, really.

<http://www.vision.org/visionmedia/article.aspx?id=4400>

-Br Huỳnh Quang-Công Giáo Việt Nam. Nhận nghèo đói và lòng thiện.

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=module2&v=detailarticle&id=19&ia=5768>

Montreal, Dec 18, 2010